

Բնագիտություն

և

ԲԻԲԼԻՈԳՐԱՆԻԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԺՈՂՏՆՏԵՍՈՐԷԻ ԳԻՏԱ-ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ ՍՏԱՑՎԱԾ ՆՈՐ ԳՐՔԵՐԸ

1. ԱՐԴՅՈՒՆԱՐԵՐՈՒԹՅԱՆ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

1. Ван В. Н., Экономика и организация производства в электротехнической промышленности. М., 1958, 485.

Գիրքը համառոտակի շարադրում է էլեկտրատեխնիկական արդյունաբերության էկոնոմիկայի, արտադրության կազմակերպման ու պլանավորման և տեխնիկական նորավորման հարցերը արդյունաբերության այդ ճյուղի ձեռնարկություններում:

2. Вопросы социалистического воспроизводства. Сборник статей. М., 1958, 414.

Ժողովածուն ընդգրկում է հետևյալ հիմնական հարցերը.

1) վերարտադրության թեթիվի մեթոդաբանական հարցերը, միացյալ հասարակական արդյունքը և ազգային եկամտի բաշխումը, վերարտադրության թեթիվի և ժողովրդա-տնտեսական պլանավորման մեթոդաբանական հարցերը և այլն. 2) բանավորական ուժի ընդլայնված վերարտադրության հարցերը ժողովրդական տնտեսության մեջ. 3) վերարտադրության թեթիվների պատմության հարցերը և 19-րդ դարի բուրժուական տնտեսագետների և ժամանակակից ամերիկյան տնտեսագետների հայացքների քննադատությունը:

3. Техничко-экономические показатели работы угольных разрезов. Статистический справочник. М., 1958, 111.

Ժողովածուի մեջ բերված են այն կարևորագույն ցուցանիշները, որոնք արտացոլում են ածխի կտրվածքների շահագործման գործունեությունը 1940—1956 թթ. ժամանակաշրջանում: Տրված են կտրվածքների համառոտ բնութագիրը, նախագծային կարողությունների և նրանց յուրացման, ածխի արդյունահանման, մատակարարման աշխատանքների, ածխի և ապառների աշխատանքների մասին եղած տվյալները:

2. ՄԵՔԵՆԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵՏԱՂԱՄՇԱԿՈՒՄ

1. Паротурбостроение и газотурбостроение. М.—Л., 1957, 351.

Ժողովածուն պարունակում է հորվածներ, որոնք լուսաբանում են օժանդակ սարքավորումով շոգևտուրբինների, գազային տուրբինների ու գերբարձր ճնշման սնիչ պոմպերի նախագծման և յուրացման հարցերը:

2. Лернер А. Я., Введение в теорию автоматического регулирования. М., 1958, 351.

Գրքում տեղեկություններ են պարունակվում ավտոմատիկ կարգավորման սխեմաների կառուցվածքի, դրանց էլեմենտների դերի, այդ սխեմաների ստատիկ ու դինամիկ հատկությունների, ինչպես նաև կառավարման սխեմաների կառուցվածքի և բնութագրերի ընտրման առավել կարևոր եղանակների մասին: Գիրքը նախատեսված է կարգավորման տեխնիկային ծանոթ ինժեներների համար:

3. Александров М. П., Тормоза подъемно-транспортных машин. М., 1958, 315.

Գրքում քննարկվում են վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների արգելակների նախագծման ու շահագործման հարցերը, բերվում է արգելակների կոնստրուկցիաների նկարագրությունը, հետազոտությունների արդյունքները և դրանց մեխանիկական հաշվարկման մեթոդիկան, տրվում է ջերմային ուժի վերլուծությունը և շարադրվում ջերմային հաշվարկման նոր մեթոդը՝ հաշվի առնելով շահագործման պայմանները:

4. Хорнауер В., Техника автоматизации производственных процессов. Перевод с немецкого. М., 1958, 172.

Գրքում սեղմ կերպով տրված են ավտոմատիկ կարգավորման սխեմային հիմնական հասկացողություններն ու բնորոշումները, քննվում են արտադրական պրոցեսների ավտոմատացման հիմնական էլեմենտների կառուցման սկզբունքները և կազմությունը:

3. ԷԼԵԿՏՐՈՍՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Лебедев М. В. и Тайц А. А., Городские электрические сети. М., 1958, 369.

Գիրքը լուսաբանում է քաղաքներում էլային և կարելային էլեկտրական ցանցերի, ինչպես նաև բնակիչի և արդյունաբեր-

րական շենքերում ներքին հաղորդալարերի կառուցման, շահագործման ու նորոգման հարցերը:

2. Райт Д., Полупроводники. Перевод с английского. М., 1957, 158.

Գիրքը ընթերցողներին ծանոթացնում է կիսահաղորդիչների ֆիզիկայի հիմունքներին և նրանց էլեկտրական հատկություններին: Բացի այդ, տրված է կիսահաղորդիչների որոշ տեխնիկական կիրառությունների նկարագրությունը: Գիրքը հետաքրքիր ձևով է կիսահաղորդիչների տեխնիկական կիրառության բնագավառում աշխատող ինժեներներին լայն շրջանի համար:

3. Костенко М. П. и Пиотровский Л. М., Электрические машины, т. 2, М.—Л., 1958.

Գրքում շարադրվում են հաստատուն և փոփոխական հոսանքի էլեկտրական մեքենաների տեսության հիմունքները: Բնարկվում են նրանց կազմության սկզբունքները և վերլուծվում է նրանց աշխատանքի ռեժիմը: Առաջին մասը նվիրված է հաստատուն հոսանքի մեքենաներին և տրանսֆորմատորներին, իսկ երկրորդ մասը՝ փոփոխական հոսանքի սինխրոն, ասինխրոն և կոլեկտորային մեքենաներին:

4. Афонин Н. С., Надежность электроснабжения промышленных предприятий. М., 1958, 295.

Ենթևելով էներգոսխառմաների զարգացման վերլուծությունից և մեծ թվով արդյունաբերական ձեռնարկությունների էլեկտրամատակարարման պրակտիկայից, հեղինակը շարադրում է իր կռադատումները էլեկտրամատակարարման հուսալիությունը մեծացնելու համար: Հետազոտության մեթոդիկան էլեկտրամատակարարման գործում ընդհատումների հետևանքով արդյունաբերության զանազան ճյուղերի ձեռնարկություններին հասցվող վնասն ուսումնասիրելու ժամանակ:

4. ՔԻՄԻԱ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ

1. Новые каучуки, Свойства и применения. М., 1958, 500.

Ժողովածուի մեջ զետեղված են արտասահմանյան ամսագրերից վերցված հոդվածներ, որոնք վերաբերում են նոր ցիս-պոլիդիպրենային կաուչուկներին, լատեքսի ստադիալում յուրով, մրով, խեծով և այլ նյութերով լցված կաուչուկներին, կարբոսիլային կաուչուկներին և բուտիլ-կաուչուկների նոր տարատեսակներին:

2. Романов Н. Т., Клей и замазки в деревообрабатывающей промышленности. Технический справочник. М.—Л., 1957, 182.

Տեղեկատուի մեջ տրված է մեր արդյունաբերությունում կիրառվող ստինձների և մածիկների բնութագրերը, ցույց են տրված դրանց պատրաստման եղանակները և օգտագործման տեխնոլոգիական ռեժիմները:

3. Пачиев М. Ф., Учение о рециркуляционных процессах в химической технологии. М., 1958, 241.

Գրքում տրված է ռեցիրկուլացիոն պրոցեսների ընդհանուր տեսությունը, ռեակտորների սնման անսահմանափակ բաղադրությամբ ռեցիրկուլացիոն պրոցեսների տեսությունը, բերվում է քիմիական պրոցեսների սահմանված վիճակի պարամետրների էքսպերիմենտալ որոշումը:

4. Реакции и методы исследования органических соединений, М., 1958, 365.

Ժողովածուի մեջ զետեղված են հոդվածներ ացետիլենային ածխաջրածինների սինթեզի մեթոդների և պարաֆինային միացությունների ազոտացման մասին: Քննարկված են Կոնվալովի, Գատտերմանի և Գատտերման-Կոլտի ռեակցիաները:

5. ԳՈՒՆԱՎՈՐ ՄԵՏԱԼՈՒՐԳԻԱ ԵՎ ԼՈՒՆԱՀԱՆՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Хан Г. А., Опробование, контроль и автоматизация процессов обогащения. М., 1958, 375.

Գրքում շարադրվում են հանքայնույթի անշարժ ընկած ու շարժվող զանգվածների և հարստացման պրոդուկտների փորձարկման սկզբունքներն ու մեթոդները: Տրվում են նմուշների մշակման տեսական հիմունքներն ու մեթոդիկան, ինչպես նաև տեղեկություններ հարստացման տեխնոլոգիական պրոցեսի ավտոմատիկ կարգավորման գծով:

2. Спиваковский А. О., Рудничный транспорт. М., 1958, 591.

Գրքում քննարկվում են հանքային տրանսպորտի մեքենաների կոնստրուկցիաները, տեսությունը և հաշվարկման եղանակները, կոմպլեքսային տեղակայումները, տեխնիկատնտեսական համեմատական բնութագրերը, կառավարման և շահագործման կազմակերպումը:

3. Цейдлер А. А., Металлургия меди и никеля. М., 1958, 389.

Գրքում տրվում է պղնձի ու նիկելի հանքայնույթների ու կոնցենտրատների ընդհանուր բնութագրերը, մանրամասն քննարկված են մինչև թերապատրաստ մետաղները նրանց վերամշակելու, ինչպես նաև պղնձի և նիկելի ռաֆինացման պրոցեսները:

6. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Показательное строительство, М., 1958, 327.

Ժողովածուի մեջ լուսաբանվում է բնակելի, քաղաքացիական, արդյունաբերական, էներգետիկ, տրանսպորտային և գյուղատնտեսական շինարարության ցուցադրական կառույցների առաջավոր փորձը: Ժողովածուն նախատեսված է շինարարական կազմակերպությունների ինժեներա-տեխնիկական աշխատողների համար:

2. Козак Ф. Г. и Ушаков Д. М., Автоматы для резки керамических материалов. Киев—М., 1958, 141.

Գիրքը ծանոթացնում է բլոկներ, աղյուսներ և կղմիներ կարող ու շարող ավտոմատների գոյություն ունեցող կոնստրուկցիաներին, դրանց աշխատանքի սկզբունքներին և շահագործման կանոններին:

3. Берней И. И., Формование асбестоцементных листов, теория и расчет, М., 1958, 279.

Գրքում քննարկված են ասբեստացեմենտային սուպեր-դիաների ֆիլտրացման, ասբեստացեմենտային շերտի վակուումացման, գլանման միջոցով մեխանիկական բամբակով շերտի ջրաղրկման հետազոտությունը: Բերված են ցանցավոր մասի արտադրողականության հաշվարկումների մեթոդը:

կան, մամլիչային մասի հաշվարկը, թերթակաղապարող մեքենայի տեխնոլոգիական հաշվարկը:

7. ԹԵԹԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Воробьева А. А. и Закатова Н. Д., Материаловедение обувного производства, М., 1958, 245.

Գրքում արված է կոշիկի պատրաստման ժամանակ կիրառվող հիմնական նյութերի հատկությունների մանրամասն նկարագրությունը և նրանց ստացման մեթոդների համառոտ շարադրանքը: Բերվում է այն օժանդակ նյութերի բնութագիրը, որոնց կոշակաբլր հանդիպում է արտադրության մեջ:

2. Забелоцкий Л. М., и др., Справочник по текстильногалянтерейному производству, М., 1958, 565.

Տեղեկատուի մեջ բերված է հումքի և տեխնոլոգիական սարքավորման բնութագիրը, արված են մեքենաների կազմության սխեմաները և սարքավորման շահագործման կանոնները: Տեղեկատուն պարունակում է ժապավենա-մանածագործական ու հյուսման ֆորմիկաների կողմից արտադրվող առարկաների ասորտիմենտի համար տեխնիկական հաշվարկներ և կարգաբերման տվյալներ, նյութերի ծախսի նորմաներ և այլ տվյալներ:

3. Матиссен П. П. и Киселева Н. С., Производство вискозного штапельного волокна, М., 1958, 243.

Գրքում բերվում են վիսկոզային լուծույթի ստացման ժամանակակից եղանակները և թելքի ձևավորման զանազան մեթոդները: Նկարագրված է շտապելային և վիսկոզային թելքի մանման ու վերջնամշակման համար անհրաժեշտ ապարատուրան: Գիրքը նախատեսված է արհեստական թելքի արդյունաբերության ինժեներա-տեխնիկական աշխատողների համար:

8. ՍՆՆԴԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Митрофанов В. П. и Рудзинский А. А., Автоматизация свеклосахарного производства, М., 1958, 299.

Գիրքը սխեմավորում և ընդհանրացնում է փորձը արտադրական պրոցեսների ավտոմատիկ վերահսկողության և կարգավորման բնագավառում շաքարի և արդյունաբերության կից ճյուղերում: Համառոտ տեղեկություններ են բերված այն նոր ավտոմատ գործիքների ու սարքերի մասին, որոնք լուրացվում են սարքաշինական արդյունաբերության կողմից:

2. Бегунова Р. Д. и Захарина О. С., Технологический контроль плодово-ягодного виноделия, М., 1958, 141.

Գրքում բերվում է մրգի-պտղի դիմիների համառոտ բնութագիրը և քննարկվում են նրանց պատրաստման տեխնոլոգիական առանձնահատկությունները: Բնորված են քիմիական անալիզների ամենապարզ և մատչելի մեթոդները գործարանային պայմաններում՝ դիմիկործական արդյունաբերության համար:

ՀԱԹՎԱԿԱՆ ՍՍՐ ՄԻՆԻՍՏՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ՊԳՏԿ-Ի ԳԻՏԱ-ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ ՍՏԱՑՎԱԾ ՆՈՐ ԳՐՔԵՐԸ

1. Гейлер Л. Б., Электропривод в тяжелом машиностроении, Машгиз, М., 1958, 588 стр.
2. Справочник инструментальщика-конструктора, Машгиз, М.—Свердловск, 1958, 608 стр.
3. Поляков Я. Г., Литейное производство за рубежом, Машгиз, М., 1958, 252 стр.
4. Зайченко И. З., Автоколебания в гидropередачах металлорежущих станков, Машгиз, М., 1958, 220 стр.
5. Семенов А. П., Схватывание металлов, Машгиз, М., 1958, 280 стр.
6. Автоматические коробки передач (Перевод с английского), Машгиз, М., 1958, 368 стр.
7. Применение полупроводников в приборостроении, Под редакцией Н. И. Чистякова, Машгиз, 1958, М., 260 стр.
8. Чуринов В. А., Твердые сплавы в горном деле, Металлургиздат, Свердловск, 1958, 144 стр.
9. Смирнов В. И., Тихонов А. И., Обжиг медных руд и концентратов, Металлургиздат, Свердловск, 1958, 284 стр.
10. Тригг М. В., Наука о пламенах и печах, Металлургиздат, М., 1958, 482 стр.
11. Петцольд А., Эмаль (Перевод с немецкого), Металлургиздат, М., 1958, 512 стр.
12. Космачев И. Г., Технология изготовления быстрорежущего инструмента, Л., 1958, 156 стр.
13. Свенчанский А. Д., Электрические промышленные печи, Госэнергоиздат, М.—Л., 1958, 288 стр.
14. Ган В. Н., Экономика и организация производства в электротехнической промышленности, Госэнергоиздат, М.—Л., 1958, 486 стр.
15. Литвин А. М., Основы теплоэнергетики, Госэнергоиздат, М.—Л., 1958, 288 стр.
16. Мартин Томас, Электронные цепи (Перевод с английского), Воениздат, М., 1958, 690 стр.
17. Воронин Г. И., Основы термодинамики и теплопередачи, Оборонгиз, М., 1958, 342 стр.
18. Кутателадзе С. С. и др., Жидкометаллические теплоносители, Атомиздат, М., 1958, 206 стр.
19. Ноздрев В. Ф., Применение ультразвуки в молекулярной физике, Госиздат физико-математической литературы, М., 1958, 456 стр.
20. Романцев Е. Ф. и Савич А. В., Химическая защита от действия нонизирующей реакции, Медгиз, М., 1958, 144 стр.

21. Опасности ионизирующего излучения для человека (Перевод с английского), Изд-во ИЛ, М., 1958, 248 стр.
22. Соколов В. А., Методы анализа газов, Гостоптехиздат, М., 1958, 374 стр.
23. Чистяков Н. И. и др., Радиоприемные устройства, Связьиздат, М., 1958, 896 стр.
24. Колесник П. А. и Морозов Н. Д., Автомобильные материалы и шины, Автотрансиздат, М., 1958, 190 стр.
25. Кудрявцев М. Н. и Каганович В. Е., Проектирование автомобильных дорог, Автотрансиздат, М., 1958, 324 стр.
26. Плакида М. А., Железобетонные пространственные конструкции, Госстройиздат, М.—Л., 1958, 90 стр.
27. Фротшер Герберт, Химия и физическая химия текстильных вспомогательных материалов, т. 1, Гизлегпром, М., 1958, 204 стр.
28. Забелоцкий Л. М. и др., Справочник по текстильно-галантерейному производству (Лентоткачество и плетение), Гизлегпром, М., 1958, 566 стр.
29. Берлинер М. А. и Смирнов С. М., Автоматический контроль и регулирование в кожевенной промышленности, Гизлегпром, М., 1958, 364 стр.
30. Митрофанов В. П. и Рудзицкий А. А., Автоматизация свеклосахарного производства, Пищепромиздат, М., 1958, 300 стр.

